

Kázeň z ev. Služieb Božích, Bratislava (NK), 22. 9. 2024,
8.30/10.00,
17. nedeľa po Svätej Trojici, ES: 188, 473, 219,222, A 89 /
podľa programu, ep.: Efezským 4, 1-6; ev.: Matúš 15, 1-11;
téma: **Prehnané sebavedomie?**

Filipským 3, 17 - 19: „¹⁷ *Bratia, spoločne budte mojimi napodobňovateľmi a pozorne si všímajte tých, ktorí tak žijú, ako máte príklad v nás.* ¹⁸ *Lebo mnohí žijú tak, ako som vám často hovoril o nich a teraz aj s plačom hovorím, že sú nepriateľmi kríža Kristovho:* ¹⁹ *ich koniec je zahynutie, bohom im je brucho, slávou hanba a myslia len na to, čo je zemské.“*

Milí bratia a milé sestry!

Počujeme dobre? Čo za trúfalosť to znie z apoštolových úst?: *Budte mojimi napodobňovateľmi. Pozorne si všímajte tých, ktorí žijú ako my. Nie je to prehnané sebavedomie, pýcha, ba drzosť?* Môže si toto vôbec ktosi dovoliť povedať?

Len si predstavme, že by tu teraz vystúpil niekto z nášho presbyterstva, mládeže alebo iného spoločenstva a povedal by: Konajte ako ja. Riadte sa ľuďmi, ktorí žijú ako ja. - Asi by sme sa poriadne zháčili. Ved' **ak sme k sebe**

poctiví, ak hľadáme nielen na naše skutky, ale aj na myšlienky a na motívy našich činov, **potom naše prehlásenie neznie: Ľudia, budte ako ja, staňte sa napodobňovateľmi môjho života, ale skôr: Nie, ja nemôžem byť vzorom. Viem svojich, chybách a tienistých stránkach.**

Ale... Je tu jedno veľké ALE. **Ak bude svet plný ľudí, ktorí iba vravia, kážu - a aj keď pekne - predsa len hovoria, zmení sa čosi? Stane sa niečo s nami? So mnou a s tebou osobne? S mojou/tvojou rodinou, so životom nášho cirkevného zboru, s naším národom, krajinou?**

Zrejme všetci vnímame, že kázeň, kde sa nedá ukázať prstom - aspoň máličko, pokorne, avšak konkrétne ukázať - je prinajmenšom oslabená, že je to čosi neúplné. **Keby sme len kázali, hovorili, a nebolo by možné povedať: „Bratia, spoločne budte mojimi napodobňovateľmi“** - nasledujte nielen moje učenie, moje slová, ale aj môj príklad, **cítime, že by tu čosi zásadné chýbalo.**

Niekedy sa čudujeme, prečo ľudia uveria rozličným duchovným prúdom, východným náboženstvám a sektám. Prečo? Nuž aj preto, že majú „na všetko“ odpoveď. Neraz

zjednodušenú, no mnohí sa s ňou uspokojia. Predovšetkým im však ľudia veria preto, že reprezentanti týchto duchovných skupín sú vo svojom pôsobení horliví, dokážu obetovať mnoho energie, drahocenného času i prostriedkov, aby niekoho získali. **Ľudia, a nielen tí mladí, nečakajú iba na slová, na uspokojivé odpovede, ale najmä na záujem, pozornosť, lásku, na to, či sa ich niekto ujme.** Poloanonymné spoločenstvá, kde sa ľudia poznajú len z videnia, no nevieme o tom, čo ten druhý prežíva, s čím zápasí, voči novým duchovným hnutiam strácajú.

Pravdaže, v početnejších spoločenstvách sa nemôže dobre poznať každý s každým, a predsa aspoň s niekoľkými ľuďmi sa môžeme deliť o radosť či spolu niešť ich trápenia. **Väčší problém je, keď sa utiahneme do seba a mlčíme preto, že nemáme druhým čo dať. Keď sa z nášho života dá len ťažko odčítať, čo znamená byť Kristov.**

Jeden brat mi vravel, ako sa v jeho zbore istého aktívneho mladého človeka jeho starý rodič spýtal: Čo máš z toho, že veríš v Boha a že toľko pomáhaš v cirkvi? - Nuž, **kto sa pýta len po vlastnom prospechu, ten sotva môže rozumieť Pavlovmu odkazu:**

„Spoločne budte mojimi napodobňovateľmi.“ Dôraz je na tom „spoločne“. Ved' **k tomu, aby Krista zvestovali nielen naše slová, ale aj náš život, sme i my spoločne pozvaní.** Nie je to iba úloha farárov, kazateľov, tých, ktorí vyučujú náboženstvo, pracujú s deťmi a mládežou. **Evanjelistami - ľuďmi, ktorí počuli radostnú správu o spáse v Kristovi a šíria ju ďalej - máme byť všetci spolu.** Naším priateľom, kolegom, spolužiakom, ľuďom s ktorými sa stretávame máme byť svedectvom, že sa nehanbíme za evanjelium Kristovo. Ak to vedia, všímajú si, či náš život súhlasí s tým, čo vyznávame. Naše správanie v tých najvšednejších situáciách, je ľuďom na očiach.

Istý muž sa čudoval, prečo jeho kolega z vedľajšej kancelárie mu zaklope na dvere pracovne, nazrie do nich a potom bez slova odíde. Keď to robil opakovane, opýtal sa ho na to. Kolega odvetil: Keď som v strese, stačí sa mi pozrieť na teba, na tvoj pokoj - a hneď som aj ja pokojnejší.

Bratia a sestry, **keď ľudia trávia čas s nami, ktorí nosíme Kristovo meno, je po pre nich niečo povzbudivé, občerstvujúce**

ako osviežujúca sprcha v sparnom dni, alebo od nás odchádzajú ubití, znechutení či otrávení?

Niekoľko urobil anketu, požiadal mnoho kresťanov, aby vymenovali päť kázni či kresťanských programov, ktoré ich silne ovplyvnili. Väčšina z opýtaných si dokázala spomenúť na 1 či 2 takého programu alebo kázne. Zato keď boli vyzvaní, aby vymenovali mená 5 ľudí, ktorí najviac ovplyvnili ich život, dokázali to temer všetci. **Ľudí, ktorých stretávame totiž ovplyvňujú nielen naše slová, kázne či prednášky, ale najmä náš život, naše počínanie v konkrétnych situáciách.** Isteže nechceme znižovať význam zvestovania – kázania a vyučovania v cirkvi. Je však škoda každej nedelnej hodiny v kostole, ak v nej počujeme iba pekne znejúce slová, ale nenecháme sa nimi formovať k životu, ktorý je hodný nasledovania.

Ako to však konkrétne robiť? Smiem azda dávať za príklad seba, keď sa poznám? – Keď viem, koľkokrát som podľahol v boji s hriechom? To sú vážne otázky. A predsa ono: **„Budte mojimi napodobňovateľmi“** spolu s apoštolom Pavlom nielen smieme, ale aj máme povedať. **Pavel** totiž **nevýzval**

Filipských, aby ho napodobňovali, ako keby on sám bol stredom, podľa ktorého sa musí všetko točiť. **Ak Pavel ukazuje na seba, tak ako na toho, ktorý - hoci nedokonalý - smeruje k dobrému cieľu.** „Cieľ mám vždy pred očami“, napísal Pavel Filipiským (3, 14a). A v 1. Korintským 11, 1 uvádza: **„Napodobňujte ma, ako ja Krista!“** Zaiste, nie sme schopní byť vzorom – kladným príkladom všade a vo všetkom. No **môžeme a máme byť spolu s Pavlom ukazovateľmi na Krista** – tými ktorí žijú s vedomím: Nie som sám svoj (por. 1Kor 6, 19b). **Hoci život nikoho z nás nie je bez chýb, predsa máme iným ukazovať cestu ku Kristovi. Pri stretnutí s nami majú vidieť, že ich máme kam a ku Komu pozvať: k Spasiteľovi Ježišovi Kristovi.**

Všetko, o čom sme počuli doteraz, dostáva ešte silnejší dôraz, ak si uvedomíme, že **výzvu: „Spoločne budte mojimi napodobňovateľmi“ píše Pavel z väzenia.** V situácii, keď sa jeho život mohol každú chvíľu skončiť.

Volá nás apoštol azda k pohrdaniu životom? Vôbec nie! Náš život nemusí nevyhnutne skončiť vo väzení pre vieru

v Krista, alebo na popravisku, ako skončil život ap. Pavla. Pavel však chcel ukázať, že **Kristus stojí aj za škody, za obete, za námahu.** Len vtedy, keď to pochopíme, bude cirkev rásť, bude schopná osloviť svet, v ktorom žijeme. **Husiti spievali: „Kristus nám za škody stojí, stokrát víc sľubuje.“ V Kristovi nám Boh daroval všetko potrebné pre život a zbožnosť, aj účasť na svojej sláve.** (por. 2Pt 1, 3 - 5). **Pýtajme sa: Stojí nám Pán Ježiš Kristus, Jeho dielo nielen za reč, ale aj za námahu, za obete - za škody?** Alebo o nás platí, že sme *nepriateľmi kríža Kristovho*? Nimi nie sú ateisti, ani ľudia, ktorí nepoznajú Boha. Sú to tí, ktorí nie sú ochotní nič obetovať, ktorým nejde o to, aby aj ďalší poznali Božiu lásku a milosť, ale najmä o vlastný prospech, o vlastné blaho. Horlivosť, námaha, obeť pre Božie dielo sú im ďaleké. **Kresťanstvo bez kríža však prestáva byť kresťanstvom.** Už pokrstení sme boli znamením kríža.

Pavel nezakrýva smutný koniec ľudí, ktorí nie sú ochotní nič obetovať pre Krista a domnievajú sa, že cieľ už dosiahli. Vidia pred očami len to, čo je zemské. Trvalé, večné hodnoty stratili zo zreteľa.

V našom slovenskom evanjelickom preklade Biblie je dnešný kázňový text nadpísaný ako **„Dobrý a zlý príklad“**. **Je na nás, ktorý z nich si vyberieme a akým príkladom pre druhých sa staneme.** Je to našou slobodnou voľbou i zodpovednosťou. Nech nám Pán vedie srdcia k vyznaniu:

„Sám, Pane Bože, ma ved', nech žijem k Tvojej chvále,
uč mi srdce, nech sa len pridrža Teba stále,

iba Tvojej milosti sa úplne oddávam,
stvoril si ma, vykúpil, chráň ma, úprimne žiadam“ (ES 473, 1). Amen. **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**